

Tretji program omogoča **izračunavanje osončenosti oz. sprejete sončne energije** posamezne celice - na podlagi nadmorske višine, naklona in azimuta celice ter s preverjanjem osončenosti zaradi morebitnih reliefnih ovir za sončni žarek do posamezne celice ob določeni (poljubno izbrani) uri in dnevu v letu. Pri izračunih upošteva tudi informacijo o prevladujoči vrsti oblačnosti v izbranem delu leta, pa tudi z nekaterimi drugimi merjenimi količinami za posamezne merilne postaje (v obliki tabel, v glavnem iz knjige Osončenje v Sloveniji), upošteva direktno in (spet "teoretično", na podlagi meritev) difuzno svetlobo in seveda zna izvesti tudi posplošitve večih "trenutnih"

(t.j. urnih) izračunov na daljša časovna obdobja (npr. vsote za celo leto, ali pa za npr. vegetacijsko dobo neke kulture ipd.) in še kaj... Strokovni del tega programa je v večji meri delo Mateja Gabrovca.

Programi zaenkrat uporabljajo predvsem mladi geografi - raziskovalci in študentje. S širjenjem programske zbirke z novimi grafičnimi možnostmi in specialističnimi programi pa verjamem, da bodo računalniki (ATARI ST) in spremljajoča oprema, ki jih imajo sedaj že na (skoraj) vseh slovenskih geografskih ustanovah (razen v Mariboru) in na drugih sorodnih inštitucijah (geodeti, urbanisti), zanimivejši za vse širši krog uporabnikov.

PRIREDITVE

RAZPIS RAZISKOVALNIH TEM ZBOROVANJA SLOVENSКИH GEOGRAFOV V KOPRSKEM PRIMORJU

Pred vami je seznam geografskih tem (delovni naslovi), ki naj bi bile predstavljene na zborovanju slovenskih geografov, ki bo v Koprskem primorju v jeseni 1990.

Vabimo k aktivnemu sodelovanju in prijavi teme, ki vas zanima. Želimo, da bi bili prispevki podatkovno in tudi vrednostno razvojno zasnovani.

- Geografska regionalizacija Koprskega Primorja,
- Geografsko poimenovanje regije in geografska imena,
- Morje in regionalni razvoj Slovenije,
- Geografski položaj Koprskega Primorja kot razvojni dejavnik,
- Geomorfološke značilnosti in posebnosti,
- Klimatske razmere in njihov pomen,
- Geografske poteze Severnega Jadrana z vidika onesnaževanja morja,

- Vodni viri in vodna oskrba Koprskega Primorja,
- Pedogeografske in fitogeografske značilnosti,
- Erozijski prsti,
- Naravni viri kot razvojno-varovalni dejavnik,
- Degradacija okolja in naravovarstvene dileme Koprskega Primorja,
- Geografski vidiki večnamenske rabe obmorske in morske pokrajine,
- Prebivalstvena problematika Koprskega Primorja,
- Koprsko Primorje kot stičišče in povezovallec naravnih in političnih enot ter narodnih skupin,
- Razvojni problemi podeželja,
- Raba kulturnih teras,
- Geografske poteze litoralizacije,
- Materialna infrastruktura,
- Oskrbo funkcije,
- Specifičnosti razvoja kmetijstva,
- Turizem in prostorske dileme turistične rabe,

- Razvojni problemi industrializacije,
- Prometna problematika,

Razen navedenih, širše zasnovanih raziskav, pričakujemo še nekatere podrobnejše raziskave specifičnih značilnosti posameznega geografskega pojava ali značilnega območja Koprškega Primorja (npr. poplave, morfologija naselij, speleologija, migracije, Strunjanska dolina, avtocesta, itd.).

UTEMELJITEV RAZPISANIH TEM

V okviru Slovenije predstavlja Koprsko Primorje (ozemlje občin Koper, Izola, Piran) glede vrste geografskih potez svojstveno regijo. Specifičnost regije pogojuje v prvi vrsti obmorskost, obmejnost in glede na Slovenijo robni geografski položaj ter tipična submediteranska sestava. Zaradi ugodnega naravnega potenciala je zlasti v ozkem priobalnem pasu prišlo do sunkovitega procesa litoralizacije z vrsto razvojnih problemov. Njihovo reševanje je v veliki meri pogojeno s celovitim poznavanjem regije, njenih pokrajinskih potez. Do drugačnih geografskih procesov pa je prišlo v prostorsko obsežnejšem zaledju, kjer smo priča odseljevanju, zaraščanju, propadanju kulturne pokrajine.

Zaostritev prostorsko-ekoloških problemov zahteva na eni strani temeljito poznavanje osnovnih fizično- in družbenogeografskih potez regije ter njihovo vrednotenje, na drugi strani pa temu primeren izbor optimalne pokrajinske rabe. Neobhodno je tako temeljito geografsko znanje in raziskave kot tudi praktičnim potrebam prilagojene uporabne geografske raziskave.

Prosimo, da najkasneje do 30. 9. 1989 posredujete (na naslov IO Zveze geografskih društev Slovenije - za zborovanje, Aškerčeva 12, 61000 Ljubljana) prijavo in kratek vsebinski program (pol tipkane strani).

Dušan Plut

4. SREČANJE GEOMORFOLOGOV JUGOSLAVIJE V PIROTU

Od 20. do 23. junija letos je bilo v Pirotu že četrto srečanje geomorfologov Jugoslavije, ki sta ga organizirala Geografski oddelek Prirodoslovno-matematične fakultete in Geografski inštitut Jovan Cvijić iz Beograda. Namen teh srečanj, ki so se začela pred štirimi leti v Bovcu, je predstavljanje različnih metodologij geomorfološkega proučevanja in najnovejših rezultatov dela ter spoznavanje in skupno proučevanje geomorfoloških značilnosti v različnih jugoslovanskih pokrajinah.

Srečanja se je udeležilo okrog 25 geomorfologov iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in Makedonije. Prvi in drugi dan dopoldan smo poslušali 19 referatov, ki so se deloma ukvarjali z metodologijo geomorfološkega proučevanja (kraška korozija, odlaganje lehnjaka, krionivalni procesi, visokogorski kras, geomorfološko kartiranje, digitalni model reliefa idr.), deloma pa so bili predstavljeni najnovejši rezultati geomorfoloških proučevanj (krionivalni procesi v gorah vzhodne Srbije, denudacijski procesi v Julijskih Alpah, pedimenti na južnem Velebitu, suhe doline v gorah ob Drini, morfogeneza Velike ledene jame v Paradani na Trnovskem gozdu, snežišča v Julijskih Alpah v odvisnosti od ekspozicije, drseči bloki na Šar planini, kemijska korozija v porečju Visočice v vzhodni Srbiji, morfogenetski razvoj planine Kučaj v vzhodni Srbiji itd.).

Drugi del teh srečanj so ekskurzije in skupno terensko delo. Prva poldnevna ekskurzija je vodila v dolino Jerme in na Odorovačko polje, edino kraško polje v vzhodni Srbiji. Na drugi smo proučevali ujete meandre in ostale fluvialne oblike v dolini Visočice ter učinke velikega podora pri vasi Zavoj iz leta 1963, kjer zdaj gradijo jez istoimenske hidroelektrarne. Tretja, celodnevna, ekskurzija je bila speleološka, namenjena proučevanju jam v kanjonu